

L'aplicació de la llei de prevenció del consum de tabac, en vigor des del 2 de gener, ha provocat un descens de la venda de tabac d'un 29 per cent a Lleida de gener a gener. Hostalers i distribuïdors afirmen que hi ha entre un 10 i un 15 per cent menys de consum i que els clients substitueixen algunes visites al bar per cafè de màquina o a casa.

SOCIETAT DOS MESOS DE LA NOVA LLEI CONTRA EL TABAQUISME

Menys fums, menys consum

Hostalers i distribuïdors de Lleida detecten fins a un 15% menys de consumicions 2 mesos després de la llei antitabac || La venda de paquets cau un 29,7% a Lleida i la picadura de tabac puja un 69%

H. C.
LLEIDA | La crisi confon qualsevol balanç, però pocs hostalers posen en dubte el descens de la facturació que han detectat des de principis d'any i l'atribueixen en bona part a l'entrada en vigor de la llei contra el consum del tabac, que el prohibeix en tot espai públic tancat i deixa marge per a molt poques excepcions. I si no, que li ho preguntin a la Isabel, una de les sòcies del popular bar Piñana de Lleida, que assegura que serveixen uns dos quilos menys de cafè al dia pel descens del volum de clients, en especial, a l'hora de l'esmorzar. Les consumicions en aquesta franja ho-

rària han baixat un 30 per cent, assegura la Isabel. Al juny de fa tres anys, el Piñana es va traslladar de la rambla de Ferran a un local de 245 metres del carrer Comerç. "Si arribem a saber que el prohibirien del tot, no ens hauríem traslladat", afirma la responsable del local, que tenia fins al gener una sala per a fumadors. "Jo no fumo, però la gent que fuma ja sap el que es fa, per això hi havia bars on no es podia fumar i d'altres on sí", lamenta, i tem encara més l'arribada del bon temps per si les terrasses resten més clients als locals tancats. Tots els fronts en hostaleria coincideixen en el balanç negatiu dels dos mesos

d'aplicació de la llei, que va entrar en vigor el 2 de gener. Així mateix, recullen firmes per derogar el text, en una acció impulsada per la Federació Espanyola d'Hostaleria, que presideix el lleidatà José Maria Rubio.

El cafè, a l'oficina

"A tot arreu s'ha notat la re-

TERRASSES A LLEIDA

La Paeria preveu modificar l'ordenança i flexibilitzar les condicions d'ubicació de les terrasses

ducció dels clients als bars al maí. Si no hi poden fumar, molts treballadors, que habitualment sortien a esmorzar, prefereixen quedar-se a l'oficina i prendre cafè de la màquina", afirma Rubio. Admet, en canvi, diferències entre autonomies. "Les reunions de quadrilla a Castella o les comunitats del nord sobre les vuit de la tarda als bars s'han reduït molt", assegura. Per això, i perquè a Catalunya la llei antitabac del 2005, que va entrar en vigor el gener del 2006, es va aplicar amb molt més rigor que "en comunitats com Madrid o València", a Lleida l'impacte de la prohibició ha sigut menor.

PÈRDUES

El 70% dels locals de Lleida, amb menys facturació

La Federació Espanyola d'Hostaleria assegura que durant el primer mes d'aplicació de la llei antitabac un 86% dels establiments han registrat pèrdues. L'entitat, que presideix el lleidatà José Maria Rubio, afirma que les pèrdues oscil·len entre el 14 i el 20%, segons el tipus de local, i que els més perjudicats són els establiments de lleure nocturn. A Lleida, aquestes xifres es rebaixarien en comparació amb la resta de l'Estat, de manera que el nombre de locals que es declara afectat cobreix un 70% del total i les pèrdues baixen del 20% estatal al 10% a la província. El sector denuncia, a més, que sumen més de 34 mesos consecutius de pèrdua de facturació.

GUANYES

Les autoritats de la salut defensen que hi ha beneficis

L'Associació Nacional d'Informadors de la Salut assegura que després de l'entrada en vigor de l'anterior llei antitabac, el gener del 2006, no només no es van produir pèrdues al sector hostaler sinó que hi va haver un "augment de 34.000 llocs de treball a l'any i un increment en facturació de més de 2.200 milions el primer any de la llei". Segons l'Anis, la UE considera, a més, que com que cada any 650.000 europeus moren víctimes del tabac, els nivells de malaltia que causa aquesta addicció danyen la productivitat i sobrecarreguen el sistema sanitari. La indústria tabaquera, afegeix, es dirigeix ara als països emergents a la recerca de clients.

Alguns membres del club de Ronda 25, durant una de les trobades aquesta setmana per jugar a cartes i fumar-se un o més cigarros.

REACCIONS

Els fumadors obren tretze clubs a Catalunya

LLEIDA | Tretze associacions s'han donat d'alta en les últimes setmanes a Catalunya per promoure l'obertura de clubs de fumadors, una figura reconeguda per la nova llei com un dels escassos espais de pública concurrència on es permet el con-

sum de tabac. A Lleida, actualment un únic club apareix en aquest registre com associació de fumadors de passeig de Ronda de Lleida, que es va inscriure el passat 16 de febrer. Hi ha un altre projecte en marxa, el club de fumadors City Arms,

també a Lleida ciutat, que va obrir al gener i va tancar dies després per adaptar l'establiment a la normativa. El club de Ronda 25 compta amb 76 socis i una junta, que ha establert com a preu per als socis una quota de 5 euros al mes. Socis

a part, hi ha molts altres curiosos, segons alguns consultats, que pregunten amb cautela, sense acabar de creure's que, amb la rigidesa que mostra la llei, el club sigui una figura legal. El club és autònom i no té servei.

DOS MESOS DE LA LLEI CONTRA EL TABAQUISME

Quan falten les dades sobre el mes de febrer, durant el gener Salut va inspeccionar a la província fins a 1.419 locals i va obrir cinc expedients sancionadors. El bar La Mossadeta de Mollerussa s'enfronta a 3.300 € de multa.

Ramon Solsona, gerent de la Federació d'Hostaleria, sosté que la llei "és dura, però no determinant" per empenyer els bars amb menys recursos al tancament. No obstant, "la crisi fa molt temps que dura" i, segons el president de la Federació d'Hostaleria de Lleida, Juan Antonio Serrano, combinada amb la llei i amb un excés d'oferta de bars acaba sent deriva en un combinat mortal per a alguns establiments. El que demanen els hostalers, principalment, és que "el client no hagi de sortir al carrer". No obstant, l'avanç de l'època de les terrasses a Lleida ciutat al mes de febrer i una pròxima modificació de l'ordenança que les regula, i que amb tota probabilitat flexibilitzarà les condicions actuals d'ubicació, auguren, potser, millors temps.

Per a les autoritats sanitàries, en canvi, l'aplicació de la llei només té efectes positius. El doctor Joan Abella, responsable de la unitat de Tabaquisme de l'Hospital de Santa Maria, afirma que des

1.500 MALALTIES

Xifren en 1.500 les malalties de càncer evitades en hostalers amb la llei del 2006

de l'aplicació de la llei del 2006 "s'han evitat 1.500 malalts de càncer" entre els professionals de l'hostaleria. També el ministeri de Sanitat creu que l'hostaleria sortirà beneficiada de la nova llei.

El sector de la distribució xifra també el descens de vendes en un 15 per cent, en paraules de Josep Maria Palau, responsable de la Flor de Vimodri. Jordi Delsams, de cafès Delsams, afirma, en canvi, que no pot atribuir-se únicament a la llei. També la venda del tabac ha registrat un fort descens: segons el comissionat per al mercat de tabacs del ministeri d'Economia i Hisenda, al gener d'aquest any es van vendre a Lleida 3.095.124 paquets de cigarros i es van facturar 11.624.306 euros, davant dels 4.403.285 paquets del gener del 2010 i els 13.416.465 euros, xifra que suposa un 29,7 i un 13 per cent menys, respectivament. En canvi, es va vendre un 21 per cent més de quilos de tabac de picadura (un 69% més en euros, a l'encarir-se). Entre totes les modalitats, s'ha facturat un 9,8 per cent menys per venda de tabac.

Menys sortides nocturnes, més sopars a casa

La Paeria detecta una incidència discreta del veto al tabac en les queixes per soroll

LLEIDA | El gener és un mes propici per disminuir les sortides nocturnes i recuperar-se del Nadal. El febrer, ja no. Els empresaris del lleure nocturn consideren que han perdut clients arran de la prohibició de fumar, o bé que els fidels de cada cap de setmana han reduït les sortides i les han substituït per sopars a casa.

José Manuel Castellón, *Manix*, és responsable de Cotton Club i la Boîte de Lleida i creu que les sortides s'han reduït un 15 per cent. A la sala Cotton s'ha habilitat una terrassa exterior amb estufes i "de vegades tenim 400 persones a l'establiment i 250 són fora". Castellón tem que quan arribi el bon temps "i els veïns obrin la finestra a la nit" hi hagi conflictes per soroll. Per ara, el fred ha

evitat una bona part de les queixes.

Sara Mestre, regidora de Seguretat de l'ajuntament de Lleida, explica que la major presència de gent al carrer pel veto al tabac ha tingut "una incidència" en les queixes dels veïns per soroll. No obstant, "no és exagerada i intentem que hi hagi pacte i conciliació entre els representants" dels col·lectius. "Hi ha hagut cinc o sis casos concrets de queixes i una amb reincidència", afirma la regidora, de manera que "no s'ha tramitat la denúncia. Les queixes s'expedeixen contra els infractors de l'ordenança cívica, principalment els transeünts, de manera que "no s'ha sancionat cap local. Però sí reincideixen —afirma Mestre— no quedarà més remei que fer-ho".

LEGISLACIONS EUROPEES

Regne Unit. Entre el 2006 i el 2007, Anglaterra, Irlanda del Nord, Escòcia i Gal·les van prohibir fumar a tots els llocs de treball tancats o gairebé tancats i als locals públics (restaurants inclosos, bars i transport públic). Les excepcions són mínimes, entre les quals hi ha residències privades, hotels i sales de fumadors en alguna categoria d'habitatge (per exemple, residències de llarga estada) i instal·lacions a l'exterior.

Irlanda. Al març del 2004, Irlanda va aprovar la llei de salut pública per la qual va prohibir fumar a tots els llocs de treball tancats i en llocs públics (també bars, restaurants i transport públic). S'eximeix de la prohibició habitacions d'hotel, presons, residències d'ancians i hospitals psiquiàtics.

Holanda. La llei del juliol del 2008 va prohibir fumar als llocs de treball tancats i tot espai públic, inclòs el sector de l'hostaleria llevat de les sales de fumadors sense requisits. El 2009, un tribunal va dictaminar que els bars petits sense personal quedessin exempts del veto, però el Tribunal Suprem va aixecar l'exempció.

Itàlia. La llei antitabac italiana és del gener del 2005 i prohibeix fumar als espais de treball tancats i en llocs públics, tret de sales de fumadors amb ventilació. El nombre de zones creades per a fumadors és baix, atesa l'elevada inversió.

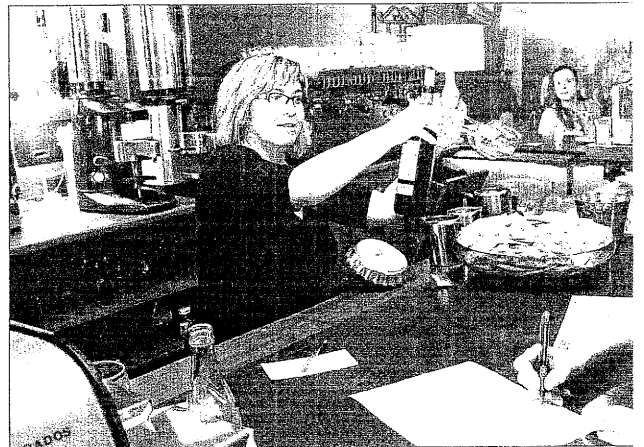
França. Dos lleis, dels anys 2007 i 2008, prohibeixen fumar en transports públics, centres de treball tancats i en llocs públics, inclosos el sector de l'hostaleria, tret de sales de fumadors amb estrictes requisits tècnics i ventilació separada sense servei. A la pràctica, s'han creat pocs espais tancats, però han augmentat les terrasses.

Protecció parcial. A Àustria, Bèlgica, Bulgària, Alemanya o Dinamarca, les lleis sobre el tabac preveuen una prohibició parcial. Per exemple, a Alemanya hi ha excepcions per al sector de l'hostaleria i es preveu l'habilitació de sales de fumadors.

Les queixes contra la prohibició de fumar als bars i restaurants arriben no només de l'hostaleria (que cada setmana organitza protestes) sinó també d'alguns clients, com mostra la imatge, d'ahir a Madrid.

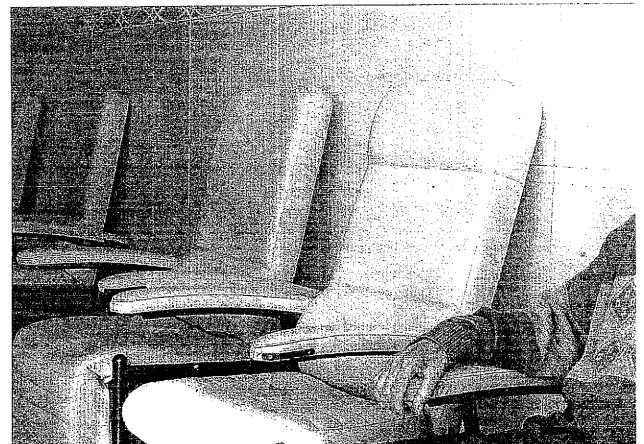

Aquesta imatge (presa dijous en un cèntric carrer de Lleida) és habitual des de principis de febrer.

Esmorzars i bars de barri, més mal parats

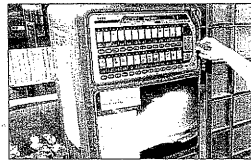
El sector hostaler calcula que a l'hora de l'esmorzar és quan més han notat els bars l'absència de clients fumadors. També els bars de barri, llocs de reunió

Residències i presó, úniques excepcions

Pocs geriàtrics han habilitat espais per a fumadors. A la imatge, Àngel Romero, de 82 anys, és dels pocs fumadors de la Llar de Sant Josep de la Seu d'Urgell,

Consumidors en Acció (Facua) va tramitar fins al 3 de febrer 19 denúncies de particulars a Lleida contra onze locals d'hostaleria, dos organismes públics, tres centres sanitaris, dos comerços i un centre de treball.

La prohibició de fumar en llocs públics i l'increment del preu del tabac han reduït les vendes si es considera el passat mes de gener i el del 2010. A Espanya ha caigut encara més que a Lleida (un 32,6%).

AMADO FORROLLA

nalgrat el fred.

LLEONARD DELSHAM

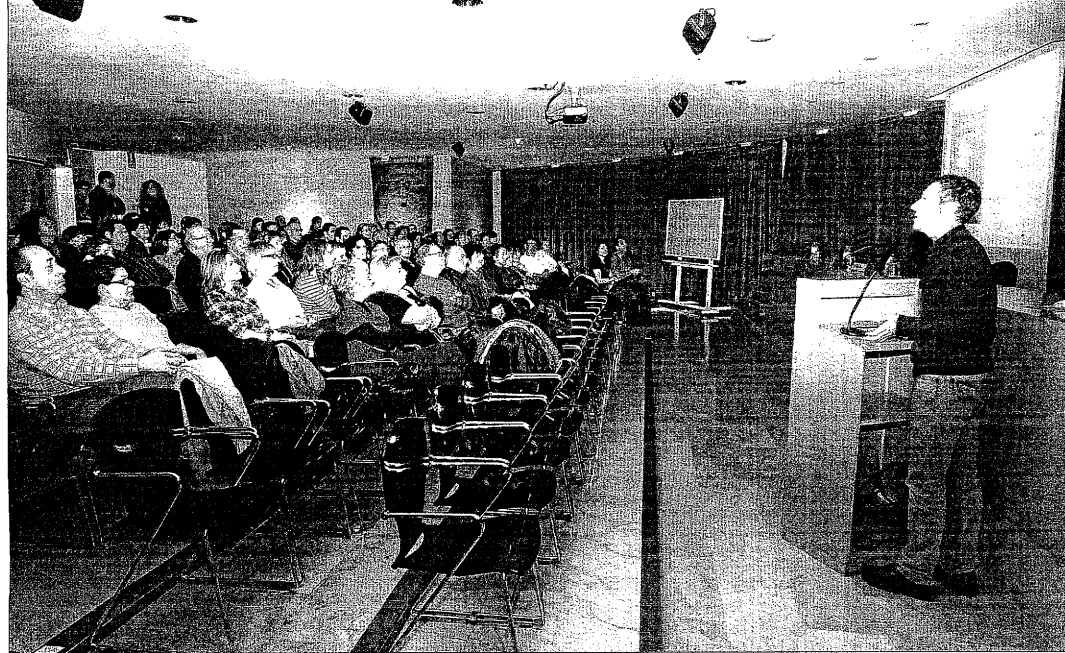

is al llarg del dia, han notat un , o bé del nombre de clients, o s consumicions dels clients ha-

CYNTHIA SANS

e hi ha una zona habilitada per residències, presons, psiquiàtrics na i llarga estada i clubs privats niques excepcions de la llei.

AMADO FORROLLA

Trobada d'exfumadors divendres a la facultat de Medicina. S'hi van reunir uns 60 pacients dels programes de deshabitució.

El nombre de fumadors que volen deixar el vici es dispara

El Santa Maria atén un 180 per cent més de pacients que l'any 2005

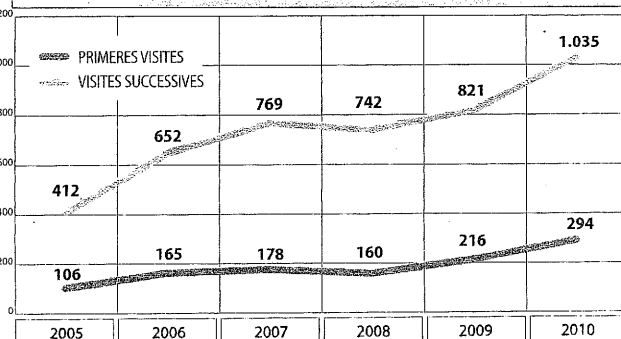
LLEIDA | La unitat de Tabaquisme de l'Hospital de Santa Maria va atendre el 2005 106 pacients que van assistir a la consulta per primera vegada per deixar de fumar. L'any passat, el nombre de primeres visites s'havia disparat fins a les 294 (un 177 per cent més), i les visites de seguiment van passar en aquells cinc anys de 412 a 1.035 (un 151 per cent més), segons la memòria del servei del 2010. Un dels factors que més ha influït en aquesta tendència és, al marge de l'encariment del preu del paquet, l'efecte de la llei espanyola del 2006, que va desplegar una prohibició general, tot i que parcial, del tabac en llocs públics, amb diferent èxit segons les autonomies. El 2007, el Santa Maria ja rebia 60 pacients més que abans de la llei, als quals s'ha de sumar els fumadors a la recerca de mètodes d'ajuda als centres d'atenció primària. El doctor Joan Abella, responsable de la unitat de Tabaquisme del Santa Maria, explica, a més, que aquesta tendència s'ha disparat des del passat mes de se-

tembre. Quan falten les dades sobre aquest any, tot apunta que s'incrementin tant les consultes com els grups de suport i les noves estratègies per deixar de fumar amb ajuda del sistema públic de salut. Segons les dades de la memòria, en els últims anys ha crescut també el nombre d'ambaixadors dels programes de deshabitució. Un 36 per cent dels pacients va anar a la consulta per recomanació

d'un amic que ja ha iniciat el tractament, i el 33% ho van fer per iniciativa pròpia i el 19 per cent, per recomanació mèdica. El Santa Maria també ha detectat que "els pacients ara s'anticipen, volen començar les visites com més aviat millor, no fallen a les consultes i tenen pressa", de manera que possiblement l'índex d'èxit del programa millorarà més enllà del 60 per cent actual, "que ja és molt

elevat", explica Abella. "Els índexs de recaiguda estan baixant, en part, perquè els medicaments que ajuden el tractament són molt bons, però també perquè es fa una feina de més proximitat amb el pacient. Això és com aprendre a nadar, al principi, es necessita protecció. Per això cada vegada més veterans (exfumadors) s'impliquen" en el tractament dels nous pacients.

CONSULTES A LA UNITAT DE TABAQUISME DE L'HOSPITAL DE SANTA MARIA 2005-2010

Medicació i proximitat, claus de l'èxit

Segons el responsable de la unitat de Tabaquisme del Santa Maria, un 60 per cent d'exfumadors no hi recauen, tant gràcies a la medicació com a les assistències de proximitat, presencials o via Internet.